

Achtergrond

Pagina 3

Conclusies

Pagina 4

Methode en opzet

Pagina 6

Resultaten

Pagina 7/20

Bijlage

Pagina 21/26

Op verzoek van Wikimedia Nederland heeft Motivaction International B.V. een onderzoek uitgevoerd onder bewerkers en lezers van Wikipedia in Nederland.

- Wikimedia Nederland is het Nederlandse chapter binnen de wereldwijde Wikimedia beweging, die zich inzet voor vrije kennis. Het vlaggenschip van de Wikimedia beweging is Wikipedia.
- Er zijn naar schatting zo'n 3,3 miljoen Nederlanders (tussen de 18 en 80 jaar) die met regelmaat nl.wikipedia.org bezoeken (bron: Motivaction Mentality meting 2013).
- Wikimedia Nederland is een vereniging met 250 leden. De leden ondersteunen de missie van Wikimedia en betalen jaarlijks contributie.
- Een grote meerderheid van de honderden mensen die in Nederland actief bijdragen aan Wikipedia door bijvoorbeeld artikelen te schrijven of door andere activiteiten, zijn geen lid van Wikimedia Nederland.
- In 2012 heeft Motivaction in opdracht van de Vereniging Wikimedia Nederland een onderzoek uitgevoerd onder lezers, bijdragers en leden. Dit jaar bestond de behoefte om wederom een onderzoek uit te voeren
- Specifieke aandachtspunten dit jaar zijn de onderwerpen werksfeer en omgangsvormen op Wikipedia en de participatie van vrouwen.

Dit rapport gaat in op de resultaten van het onderzoek onder de lezers van Wikipedia.

Bekendheid, gebruik en tevredenheid over Wikipedia is groot

- De bekendheid en het aantal lezers van Wikipedia is de afgelopen jaren (2013-2015) significant toegenomen. Vier op de vijf Nederlanders kent en gebruikt nu Wikipedia.
- De mate waarin Wikipedia gebruikt wordt, is niet gestegen, mogelijk gebruiken de nieuwe lezers (lezers) Wikipedia (nog) in iets minder intensieve mate.
- Ruim een tiende van de Nederlanders zegt een Wikipedia-app geïnstalleerd te hebben, dat is een fors aantal.
- Over het algemeen vindt een grote meerderheid de artikelen goed leesbaar en goed bruikbaar. Wel is het aantal mensen wat dit vindt nu iets lager van in 2013.

Bekendheid met zaken omtrent Wikipedia daalt

- Het gaat dan om zaken als: dat iedereen artikelen kan plaatsen en bewerken, alle teksten en foto's vrij te gebruiken zijn en dat Wikipedia geen winstdoelstelling heeft.
- Dit heeft mogelijk ook te maken met de aanwas van nieuwe lezers die (nog) minder goed op de hoogte zijn.

Bereidheid bij te dragen beperkt gestegen

- De bereidheid om bij te dragen is tussen 2013 en 2015 iets toegenomen. Belangrijkste redenen waarom men geen artikel zou schrijven of bewerken blijft dat men daar geen interesse in heeft en/of niet zou weten waarover te schrijven.

Mannen hebben meer met Wikipedia en kennisdeling dan vrouwen

- Mannen gebruiken over het algemeen Wikipedia wat vaker dan vrouwen en zijn over het algemeen ook iets positiever over Wikipedia dan vrouwen. Behalve voor wat betreft de leesbaarheid en bruikbaarheid van de artikelen op Wikipedia, daar zijn mannen en vrouwen in gelijke mate tevreden over. Mannen zijn ook van alle zaken betreffende Wikipedia beter op de hoogte dan vrouwen.
- Vrouwen geven in sterkere mate aan dat het onwaarschijnlijk is dat zij een bijdrage aan Wikipedia gaan leveren het komende jaar, in welke vorm dan ook. Maar zij hebben daar geen andere redenen voor dan mannen.

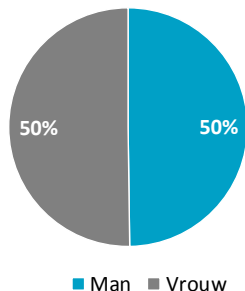
Voor de lezers is een steekproef getrokken uit het online onderzoekspanel van Motivaction (StemPunt.nu). Deze steekproef is een representatieve afspiegeling van de Nederlandse bevolking tussen 15 en 70 jaar. In totaal zijn 2100 personen uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek, wat resulteerde in 530 volledig ingevulde vragenlijsten. Bij de analyse van de onderzoeksresultaten van deze groep is, waar relevant, gekeken naar verschillen tussen geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en meetjaar (2013 en 2015).

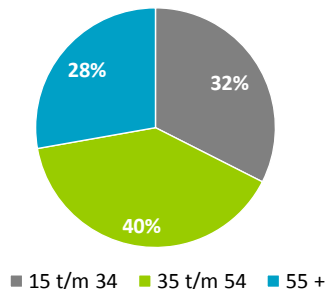

Resultaten - Profiel lezers	pagina 7
Resultaten - Bekendheid en gebruik	pagina 8
Resultaten - Beeld en kennis	pagina 14
Resultaten - Intentie tot bijdragen	pagina 17
Resultaten – Vereniging Wikimedia Nederland	pagina 19

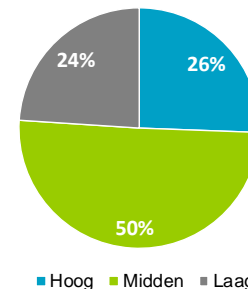
Geslacht (n=530)

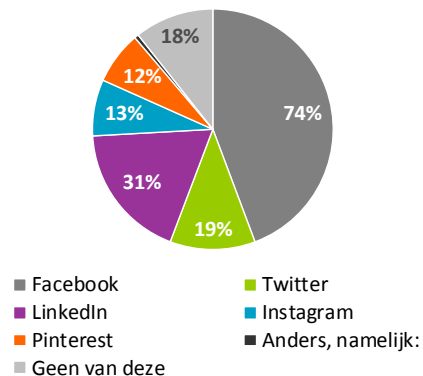
Leeftijd (n=530)

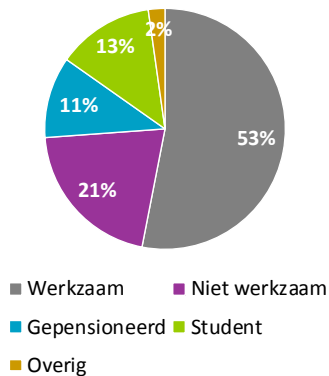
Opleiding voltooid (n=530)

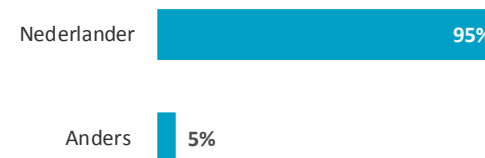
Sociale media gebruik (n=515)

Werkzaamheid (n=515)

Beschouwt zichzelf (n=515)

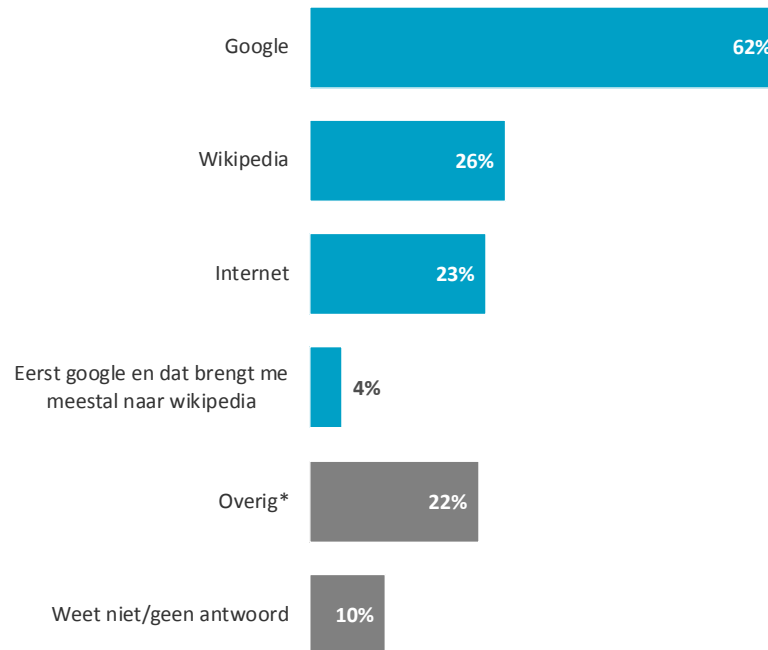

Als men op zoek gaat naar informatie noemt men meestal *Google*. Een kwart noemt (ook) *Wikipedia* en ongetwijfeld komen veel mensen via *Google* op *Wikipedia*.

Ten opzicht van 2013 zijn er hierin weinig verschuivingen behalve dat dit jaar *Wikipedia* vaker genoemd wordt dan *Internet*, in 2013 was dit nog omgekeerd.

Als je op zoek gaat naar feiten zoals hoeveel inwoners heeft Nederland, wat betekent een bepaald begrip, hoe hoog is de Eiffeltoren, etcetera. Welke bronnen gebruik je? (n=530)

* Bevat antwoorden met een percentage lager dan 4%. Zie bijlage Brongebruik voor het volledige overzicht.

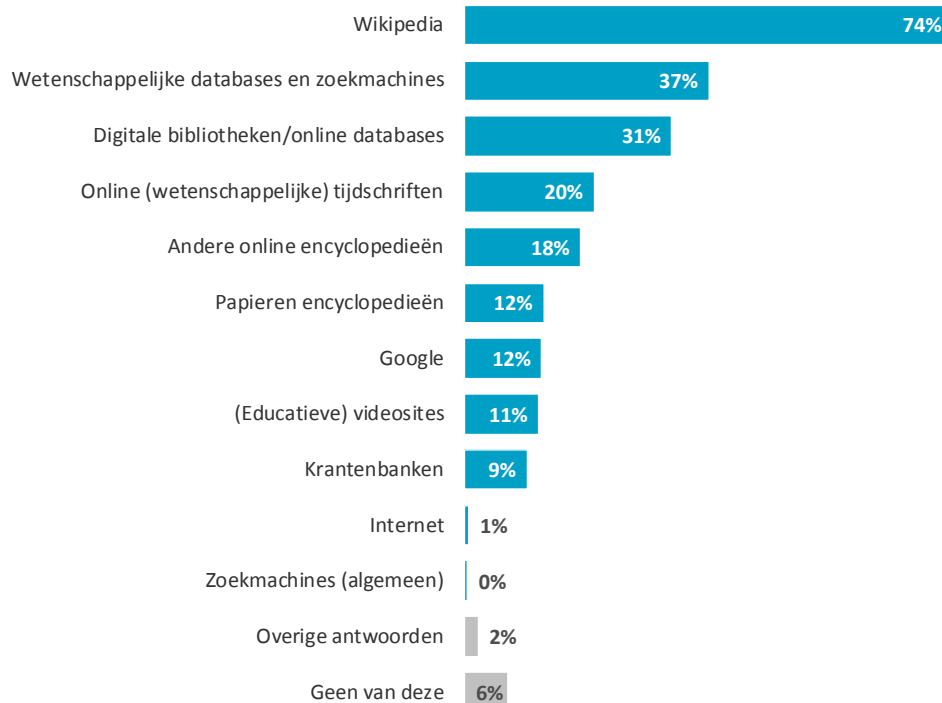
Bijna driekwart van de Nederlanders in de leeftijd 15 t/m 70 jaar gebruiken *Wikipedia* om informatie (feiten) op te zoeken.

Omdat deze vraag dit jaar anders gesteld is dan in 2013 is een vergelijking tussen jaren niet mogelijk.

Mannen noemen vaker dan vrouwen *wetenschappelijke databases en zoekmachines* (41% om 33%). En over het algemeen geldt dat hoe hoger men opgeleid is, hoe vaker men alle bronnen gebruikt.

Welke van onderstaande bronnen gebruik je weleens om informatie (feiten) op te zoeken? (n=530)

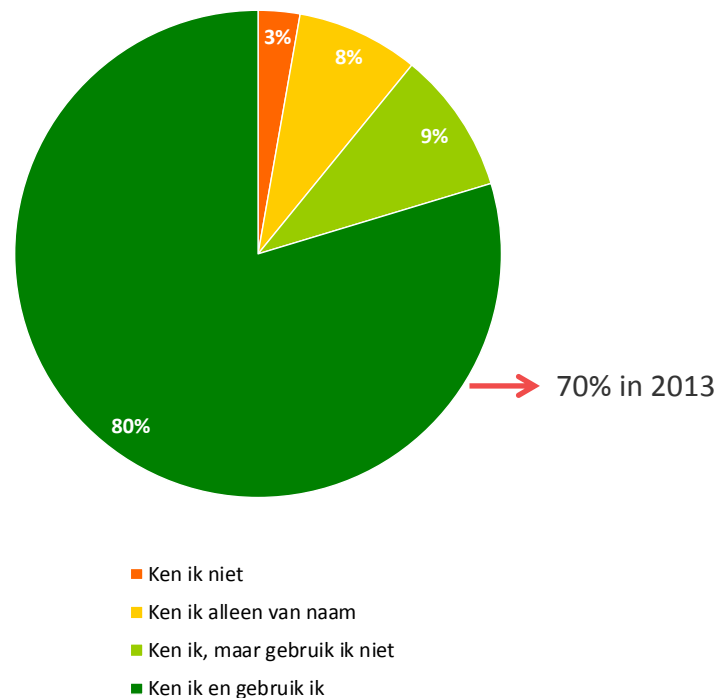

Het aantal lezers van Wikipedia is de afgelopen jaren significant toegenomen. Vier op de vijf Nederlanders *kent en gebruikt* Wikipedia.

De groep die Wikipedia *niet kent* of *alleen maar van naam* bestaat grotendeels uit laagopgeleide vrouwen van 35 jaar en ouder.

In hoeverre ben je bekend met Wikipedia?
(Basis - Gebruikt Wikipedia, n=530)

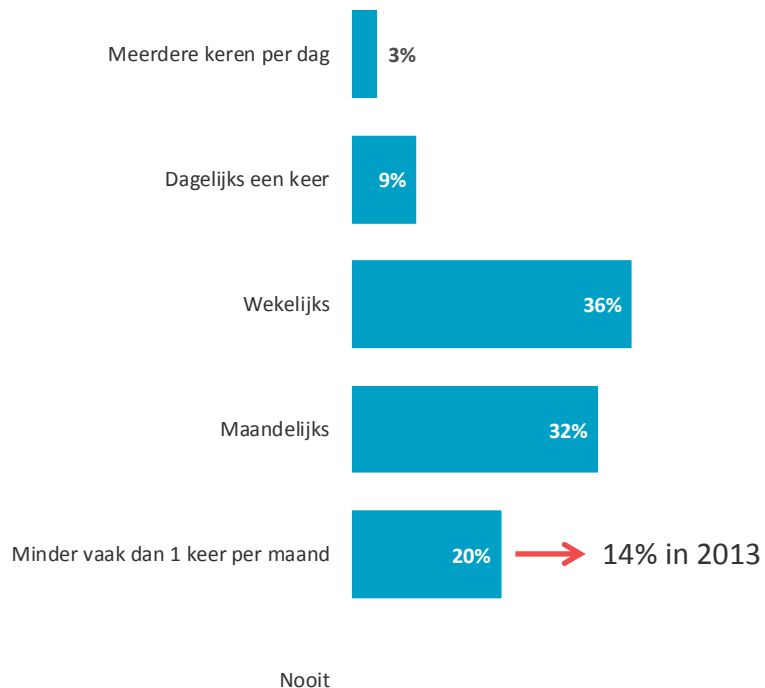

De toename van het aantal lezers heeft niet per se ook geleid tot een toename in gebruik. Significant meer lezers dan in 2013 geven aan Wikimedia *minder vaak dan 1 keer per maand* te gebruiken.

Mannen gebruiken over het algemeen Wikipedia wat vaker dan vrouwen.

Hoe vaak maak je gebruik van Wikipedia? (Basis - Gebruikt Wikipedia, n=422)

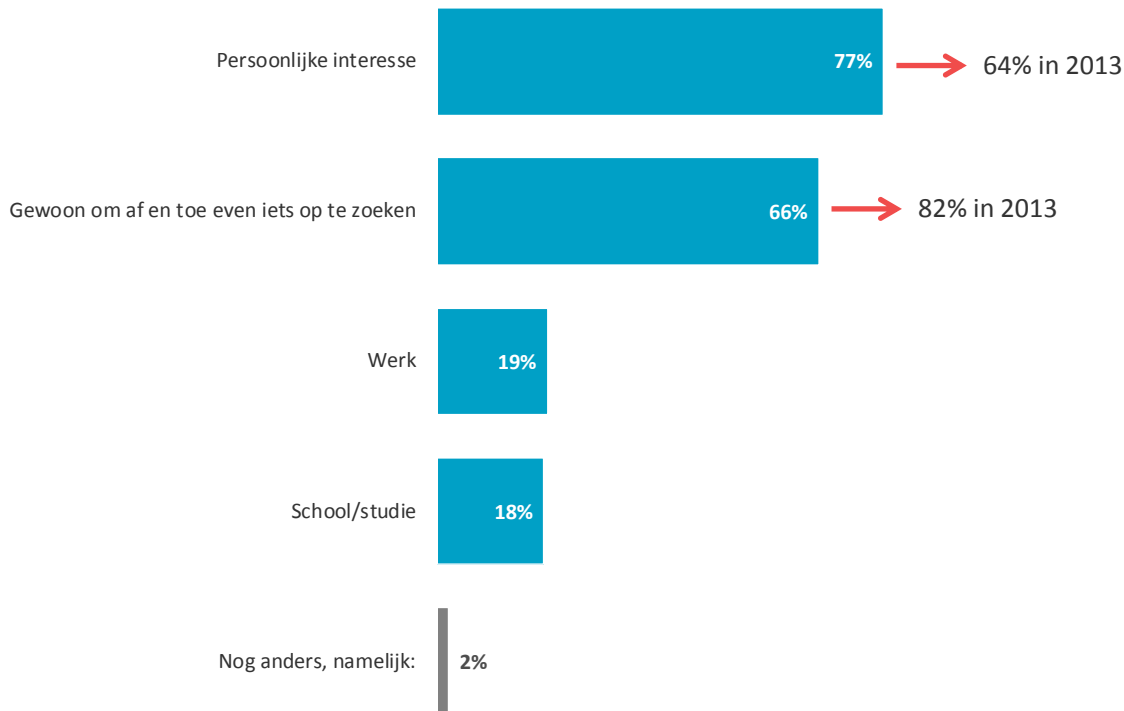
Wikipedia wordt meestal gebruikt uit *persoonlijke interesse* en/of *gewoon om af en toe iets op te zoeken*. Hierbij is een interessante verschuiving te zien ten opzichte van 2013. Meer lezers noemen *persoonlijke interesse* en minder *gewoon om af en toe iets op te zoeken*.

Naar mate men ouder wordt, wordt Wikipedia vaker gebruikt uit *persoonlijke interesse* en/of *gewoon om af en toe iets op te zoeken*.

Waar gebruik je Wikipedia meestal voor? (Basis - Gebruikt Wikipedia, n=422)

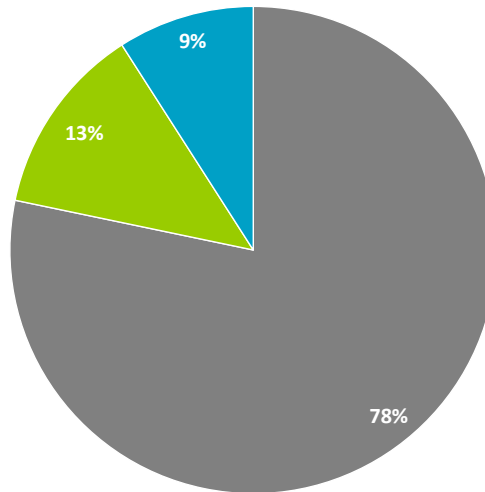
Het meest raadpleegt men Wikipedia *via een laptop of desktop*. 22% geeft aan Wikipedia het meest te raadplegen op een mobiel device.

De Wikipedia-app is door 12% van de lezers geïnstalleerd op een mobiel device.

De app is vaker door mannen (12%) dan vrouwen (5%) geïnstalleerd.

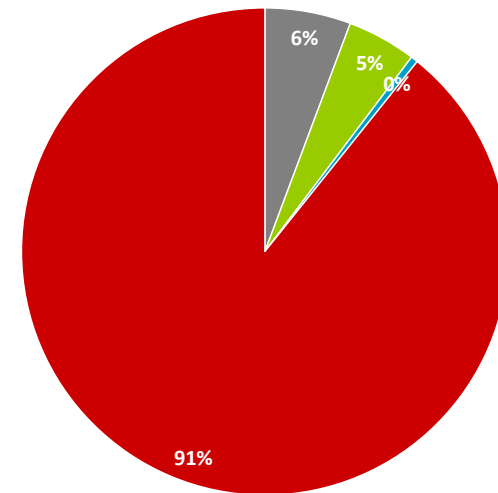

Hoe raadpleeg je Wikipedia het meest?
(Basis - Gebruikt Wikipedia, n=422)

- Via een laptop of desktop
- Via een tablet
- Via een smartphone

Heb je de Wikipedia-app geïnstalleerd op uw tablet of smartphone?
(Basis - Gebruikt Wikipedia, n=422)

- Ja, op mijn tablet
- Ja, op mijn smartphone
- Ja, op mijn smarttelevisie*
- Nee

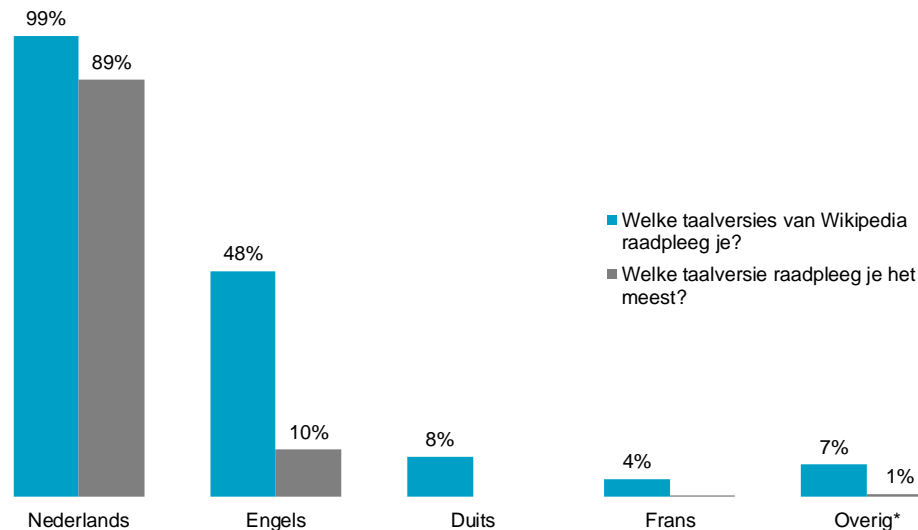
* Door afronding is dit percentage 0%.

De meeste mensen gebruiken de Nederlandse taalversie en de Nederlandse taalversie wordt ook het meest gebruikt.

Jongeren en jong volwassenen gebruiken vaker de Engelse taalversie dan ouderen (35+).

(Basis - Gebruikt Wikipedia, n=422)

* Onder 'Overig' vallen Turks, Limburgs, Nedersaksisch, Spaans, Fries, Kantonees, Arabisch en anders namelijk. Zie bijlage 'Taalversies' voor het volledige overzicht.

Over het algemeen vindt een grote meerderheid de artikelen *goed leesbaar* en *goed bruikbaar*. Wel is het aantal mensen wat dit vindt lager dan in 2013.

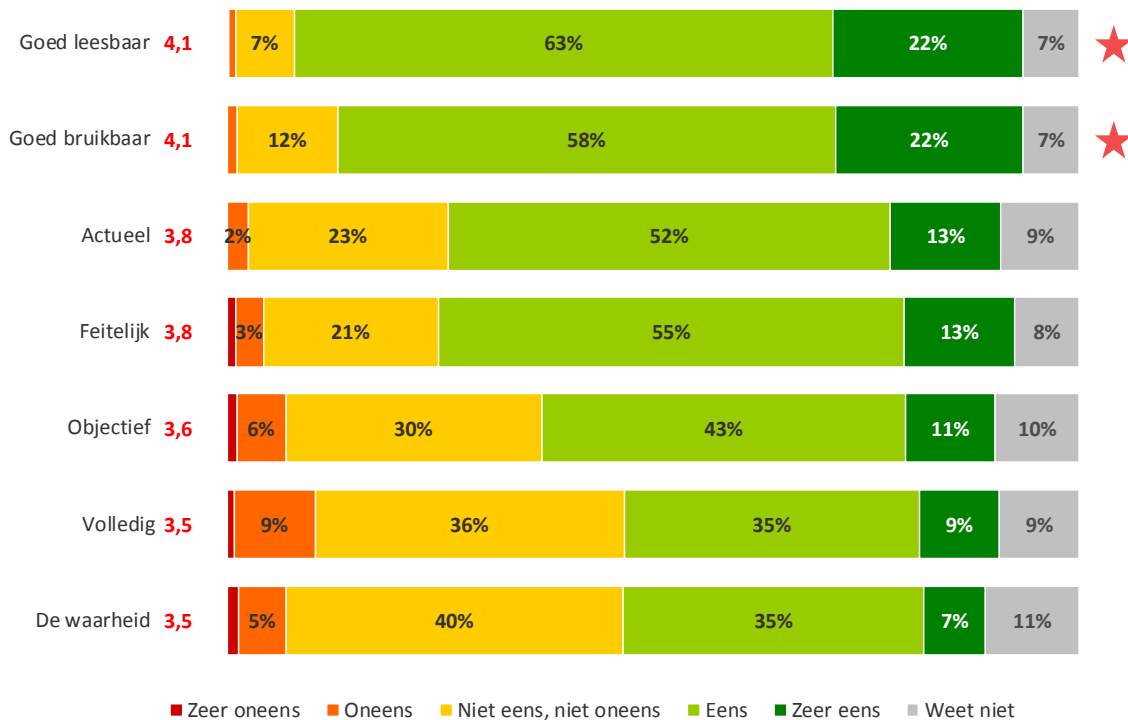
Net als in 2013 is men wat minder stellig over de *objectiviteit, volledigheid* en *waarheid*.

Vrouwen zijn over het algemeen iets minder positief dan mannen. Behalve wat betreft leesbaarheid en bruikbaarheid. Hetzelfde geldt voor hoogopgeleiden die over het algemeen iets minder positief zijn.

★ (zeer) eens significant lager dan 2013

In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen? De artikelen op Wikipedia zijn:
(Basis - Kent Wikipedia, n=515)

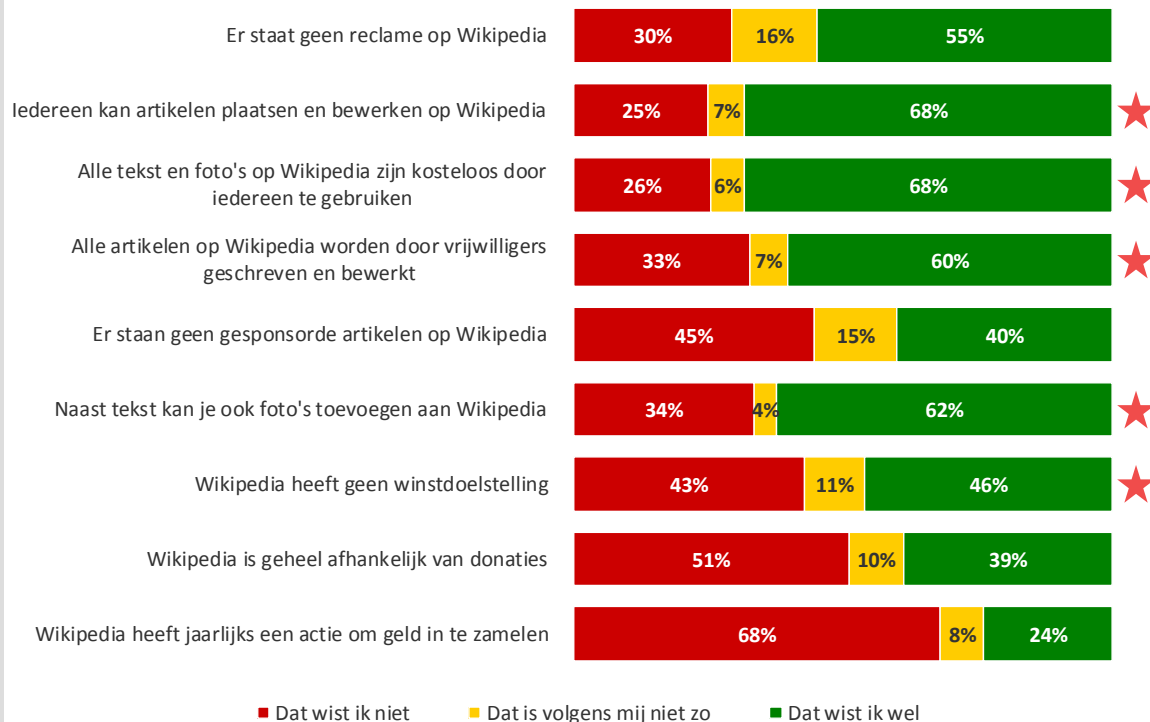
Bij deze vraag is een opvallende verschuiving te zien ten opzichte van 2013. Bij vijf categorieën (zie rode ster) is sprake van een significante daling ten opzichte van 2013. Mogelijk is de groei in aantal lezers hier de oorzaak van: nieuwe lezers zijn minder goed op de hoogte.

Mannen zijn van alle zaken beter op de hoogte dan vrouwen. Dat geldt ook voor jongeren (15-35) en hoogopgeleiden: zij zijn beter op de hoogte zijn van deze zaken dan anderen.

★ 'Dat wist ik wel' significant lager dan 2013

In hoeverre ben je op de hoogte van onderstaande zaken? (Basis - Kent Wikipedia, n=515)

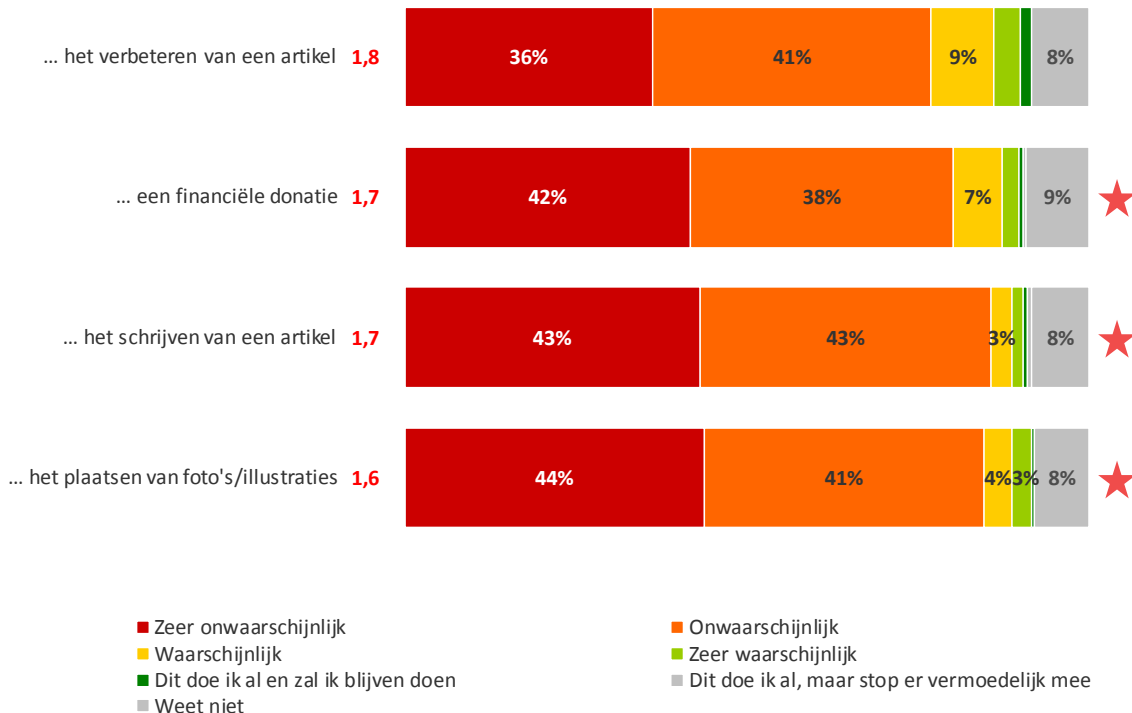
In totaal zijn er significant minder mensen die dit jaar zeggen dat het zeer onwaarschijnlijk of onwaarschijnlijk is dat ze dit jaar een bijdrage leveren aan Wikipedia in de vorm van een financiële donatie (91% om 80%), het schrijven van een artikel (92% om 86%) en/of het plaatsen van foto's/illustraties (92% om 85%).

Vrouwen geven in sterkere mate aan dat het onwaarschijnlijk is dat zij een bijdrage aan Wikipedia gaan leveren. In welke vorm dan ook.

★ (zeer) onwaarschijnlijk opgeteld significant lager dan 2013

Hoe waarschijnlijk is het dat je het komend jaar bijdraagt aan Wikipedia in de vorm van ... ?
(n=515)

Belangrijkste redenen waarom men geen artikel zou schrijven of bewerken is dat men daar *geen interesse in heeft* en/of *niet zou weten waarover te schrijven*.

Een vergelijking met 2013 is niet mogelijk omdat er dit jaar iets andere antwoordcategorieën gebruikt zijn.

Vrouwen hebben geen andere redenen om geen artikel te schrijven of bewerken dan mannen.

Wat zijn voor jou redenen waarom je geen artikel gaat schrijven of bewerken of je hierover twijfelt? (n=454)

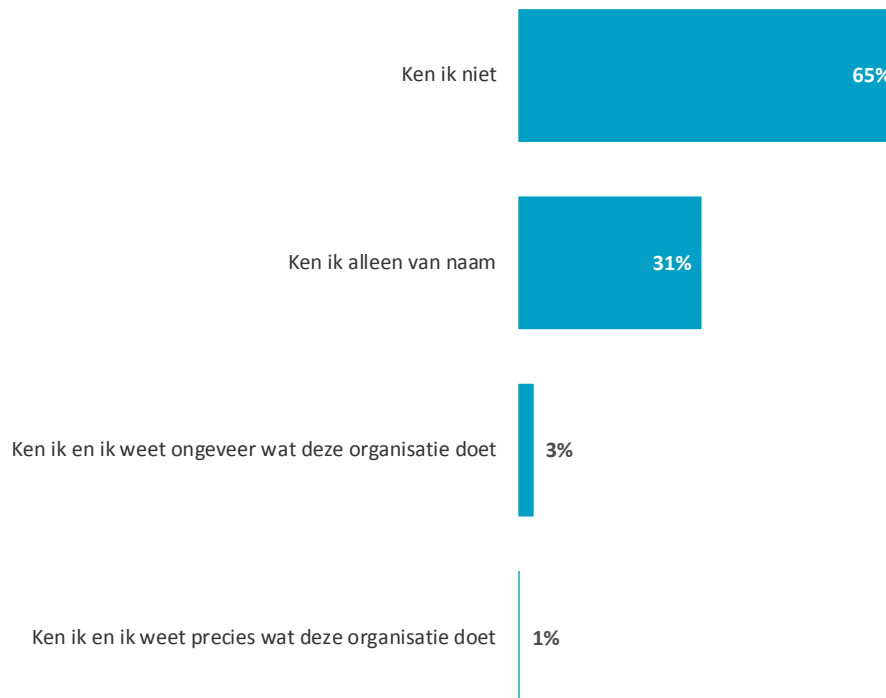

* N wijkt af omdat deze stelling enkel aan respondenten is voorgelegd die (zeer) waarschijnlijk een artikelen gaan schrijven of verbeteren, of respondenten die dit al doen.

Ongeveer twee derde van de Nederlanders is niet bekend met de Vereniging Wikimedia Nederland. Drie op de tien kennen de vereniging alleen van naam en zo'n 4% is in meer of mindere mate op de hoogte van de werkzaamheden van de vereniging.

In hoeverre ken je de organisatie Wikimedia Nederland? (n=515)

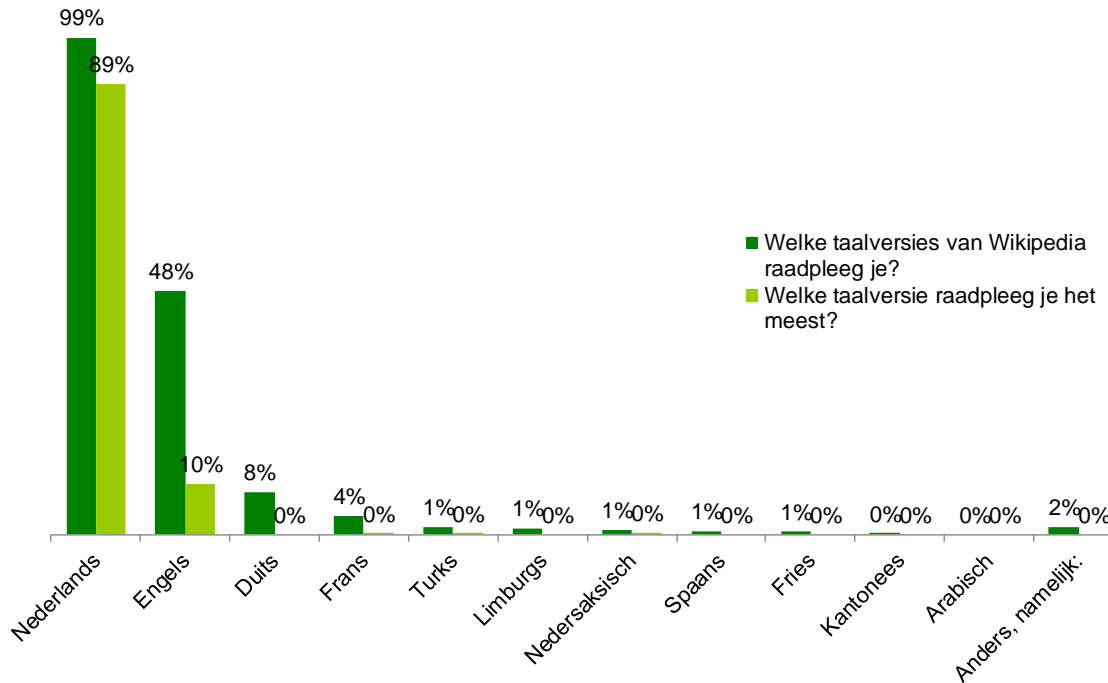

Als je op zoek gaat naar feiten zoals hoeveel inwoners heeft Nederland, wat betekent een bepaald begrip, hoe hoog is de Eiffeltoren, etcetera. Welke bronnen gebruik je? (n=530)

(Basis - Gebruikt Wikipedia, n=422)

Onderzoekstechnische informatie - kwantitatief

- Veldwerkperiode
 - Het veldwerk is uitgevoerd in de periode 1/6/2015 tot 9/6/2015
- Methode respondentenselectie
 - Uit het StemPunt-panel van Motivaction
- Incentives
 - De respondenten hebben als dank voor deelname aan het onderzoek een kleine vergoeding ontvangen
- Weging
 - De onderzoeksdata zijn gewogen (zie ook bijlage gewogen en ongewogen data), daarbij fungeerde het Mentality-ijkbestand als herwegingskader. Dit ijkbestand is wat betreft sociodemografische gegevens gewogen naar de Gouden Standaard van het CBS
- Responsverantwoording online onderzoek
 - In de veldwerkperiode is aan 2100 personen een uitnodigingsmail verstuurd. Op de slotdatum van het veldwerk (zie bij Veldwerkperiode) was het gewenste aantal vragenlijsten ingevuld en is de toegang tot de vragenlijst op internet afgesloten
- Bewaartermijn primaire onderzoeksbestanden
 - Digitaal beschikbare primaire onderzoeksbestanden worden tenminste 12 maanden na afronden van het onderzoek bewaard. Beeld- en geluidsopnames op cd en niet digitaal beschikbare schriftelijke primaire bestanden zoals ingevulde vragenlijsten, worden tot 12 maanden na afronden van het onderzoek bewaard.
- Overige onderzoekstechnische informatie
 - Overige onderzoekstechnische informatie en een exemplaar van de bij dit onderzoek gehanteerde vragenlijst is op aanvraag beschikbaar voor de opdrachtgever

Ongewogen en gewogen data

Kenmerken	Ongewogen		Gewogen	
	N	%	N	%
Leeftijd				
15 t/m 24 jaar	52	10%	81	15%
25 t/m 34 jaar	69	13%	91	17%
35 t/m 44 jaar	82	16%	105	20%
45 t/m 54 jaar	130	25%	106	20%
55 t/m 70 jaar	197	37%	147	28%
Opleidingsniveau				
Hoog (wo/hbo)	128	24%	136	26%
Middel (havo/vwo/mbo/mavo)	259	49%	267	51%
Laag (ibo/basisschool/geen opleiding)	143	27%	127	24%
Geslacht				
Mannen	285	54%	264	50%
Vrouwen	245	46%	266	50%

Auteursrecht

Het auteursrecht op dit rapport ligt bij de opdrachtgever. Voor het vermelden van de naam Motivaction in publicaties op basis van deze rapportage – anders dan integrale publicatie – is echter schriftelijke toestemming vereist van Motivaction International B.V.

Beeldmateriaal

Motivaction heeft datgene gedaan wat redelijkerwijs van ons verwacht kan worden om de rechthebbenden op beeldmateriaal te achterhalen. Mocht u desondanks menen recht te kunnen doen gelden op gebruikt beeldmateriaal, neem dan contact op met Motivaction.

motivaction

research and strategy

Motivaction International B.V.

Marnixkade 109

1015 ZL Amsterdam

Postbus 15262

1001 MG Amsterdam

T +31 (0)20 589 83 83

M moti@motivaction.nl

www.motivaction.nl

www.facebook.com/stempunt

